

SREBRNI GRB OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 2016 prejme msgr. dr. ALOJZ SNOJ

za pomemben prispevek k razvoju in utripu župnije Stara Loka in celotne dekanije Škofja Loka na področju kulture, vzgoje, pastorale, sociale in infrastrukture ter za njegovo požrtvovalnost in človekoljubnost. Msgr. dr. Alojz Snoj, starološki župnik, je 25. maja 2016 praznoval 70. rojstni dan. Rojen v Zagorju ob Savi, kjer je odraščal še z dvema sestrama in dvema bratoma, je svojo življenjsko pot povezal s Škofjo Loko avgusta 2000, ko je nastopil službo župnika v Stari Loki. V 16-ih letih bivanja med nami je pomembno zaznamoval duhovni in kulturni utrip domačega kraja, obenem pa s svojim delovanjem posegel tudi širše v slovenski prostor.

Že leta 2002 je dal porušiti in na novo zgraditi staro kaplanijo iz leta 1834, na njenem mestu pa so v enaki arhitekturi, s čutom za ohranjanje dragocene kulturne dediščine naših prednikov, postavili Dom na Fari. V novih župnijskih prostorih je zaživelo bogato in raznoliko kulturno življenje. Poleg verouka, pevskih vaj, srečanj, delavnic in knjižnice so prostori gostili najrazličnejše kulturne dogodke. V obdobju med letoma 2002 in 2009 je poleg različnih praznovanj (materinski dnevi, kulturni dnevi, dnevi državnosti, miklavževanja, božičnice), dobrodelnih koncertov in tematskih večerov v Domu na Fari zaživela bogata galerijska dejavnost: 16 fotografskih razstav, 23 likovnih razstav, 3 razstave različnih izdelkov domače obrti in 2 razstavi knjig. Ob tem je bilo pripravljenih tudi 6 predavanj, 2 pogovorna večera in 5 predstavitev knjig. Dogodki so bili odlično obiskani, tako ob odprtjih, ko se je pogosto zbralo blizu 100 obiskovalcev in tudi več, kot tudi ob dneh, ko so bile razstave zaradi mnogih prostovoljcev, ki so bili pripravljeni podariti svoj prosti čas na razpolago bližnjemu, odprte po svetih mašah ob nedeljah in včasih tudi med tednom.

Leto zatem, leta 2003, je v prostorih sedanjega župnišča uredil Vrtec Sončni žarek, ki je sprva sprejel dve skupini otrok drugega starostnega razreda, leta 2009 pa se je vrtec povečal, se preselil v prostore Doma na Fari, odprl vrata tudi otrokom prvega starostnega razreda in danes ga obiskuje okoli 100 otrok.

Leta 2005, ob 140-letnici blagoslovitve farne cerkve sv. Jurija v Stari Loki, ki so jo postavili na mestu prejšnje starodavne cerkve, je s skupino domačinov izdal Kroniko župnije sv. Jurija Stara Loka VEČ KOT TISOČ LET. Knjiga na več kot 600 straneh predstavlja dragocen pomnik kulturne dediščine naše občine. Pomembna je za zgodovino nekdanjega celotnega freisinškega loškega gospostva in tudi širše. Iste leto so pod podružnično cerkvijo na Planici zgradili mežnarijo.

Naslednje leto, leta 2006, je začel z gradnjo nove dvorane za športne in kulturne prireditve na mestu nekdanje Štirnovne hiše. V času priprav na odprtje dvorane je, pod vodstvom Boruta Gartnerja in ob vsestranski podpori dr. Alojza Snoja, po več kot 60-ih letih v Stari Loki spet oživel ljudsko gledališko življenje, t. i. Ljudsko ljubiteljsko duhovno gledališče (LLDG). Več mesecev so v prostorih Doma na Fari potekala srečanja, priprave, lektorske vaje, izdelava kulis in še marsikaj za otvoritveno predstavo v Jurjevi dvorani – zgodovinsko dramsko igro Umorjeni škof. Dramsko igro je napisal nekdanji starološki kaplan, župnijski upravitelj in umetnostni zgodovinar dr. Janez Veider. Leta 2013 je LLDG pripravilo še veseloigro Dve nevesti Cvetka Golarja, in ob tem je dr. Snoj kot duhovni vodja LLDG takole dejal: »Ko je režiser predlagal, da bi naredili veseloigro, sem takoj sprejel, saj se mi zdi pomembno, da kristjani znamo pokazati veselje, da se znamo zabavati, kar je pomembno za te turobne čase.« (Družina, 17. 11. 2013) Večnamenska Jurjeva dvorana je po letu 2009, ko so bili prostori Doma na Fari preurejeni in prilagojeni za domovanje Vrtca Sončni žarek, postala osrednji prireditveni prostor v župniji, kjer se nadaljuje bogato kulturno življenje na Fari. Dr. Snoj je takole razmišljal o pomenu te nove dvorane za domači kraj: »Ravno otroke sem imel v mislih, ko smo začeli načrtovati gradnjo nove dvorane za kulturne in športne prireditve. Potrebujemo namreč prostor, v katerem lahko razvijajo svoje telesne in tudi duhovne sposobnosti. Potrebujemo gibanje telesa in duha, s tem se učijo vrlin in kreposti, potrebnih za življenje, naučijo se, kako se prenese poraz, kako je treba pomagati drugemu in ne v nezdravi tekmovalnosti teptati tekmeča, skratka s temi dejavnostmi zorijo tako telesno kot tudi duhovno.« (Gorenjski glas, 21. 6. 2007)

Vse od svojega prihoda na Faro si je prizadeval, da bi ponovno zaživela mogočna stavba nekdanjega župnišča oz. dekanije. Najprej je z Občino uredil vse potrebno, da so za vse stanovalce, ki jih je Občina naselila v župnijski stavbi po 2. svetovni vojni in jih je bilo ob njegovem prihodu v župnijo 33, našli nove domove in leta 2008 po 67-ih letih končno izpraznili starodavno župnijsko stavbo. Leta 2009 je začel z obnovo stare stavbe, ki pa zaenkrat ostaja še nedokončana in čaka na svojo priložnost.

Pod njegovim vodstvom so v obdobju 2013–2014 potekala obsežna obnovitvena dela na cerkvi Marijinega oznanjenja v Crngrobu, ki spada med največje umetnostne dosežke v Sloveniji in je uvrščen med kulturne spomenike državnega pomena. Pod strokovnim vodstvom konservatorsko-restavratorske ekipe je bil obnovljen največji zlati oltar na Gorenjskem, Layerjev križev pot, gotska kipca sv. Neže in Uršule, poleg tega pa so bila s strani prizadevnih domačinov postorjena še mnoga druga obrtniška dela v cerkvi in ob njej. Vsa dosedanja obnovitvena in restavratorska dela v župniji Stara Loka kažejo na to, da ima dr. Snaj izjemen čut za lepoto in bogastvo kulturne dediščine, ki je v Stari Loki in njeni okolici ni malo, obenem pa tudi veliko željo in pogum, da po svojih močeh pripomore k njenemu ohranjanju in obujanju.

Leta 2015 je župnija Stara Loka praznovala 150. obletnico posvetitve farne cerkve sv. Jurija. Z velikim poslušom za ohranjanje dragocene kulturne dediščine starodavnega kraja je dr. Alojz Snaj s sodelavci pripravil bogat program praznovanja. Osrednji dogodek je bil izdaja kulturnozgodovinskega Zbornika Župnije sv. Jurija Stara Loka A GLEJ, NA TEM POLJU JE OBRODIL STOTEREN SAD. Obsežna publikacija na skoraj sedemsto straneh prikaže bogastvo naravne, kulturne in duhovne dediščine Stare Loke in utrip življenja v kraju ter ponuja reprezentančen pregled bogastva minulih in današnjih časov v občini Škofja Loka. Dr. Snaj je pokazal posluš tudi za pobudo Kulturno-zgodovinskega društva Lonka Stara Loka za postavitve kipa škofu Andreju Karlinu v novo zasnovanem PARKU ŠKOFOV na zelenici pod farno cerkvijo. V času župnikovanja dr. Alojza Snoja so leta 2005 na Fari zaživel kulturni dogodek s PASIJONSKO TEMATIKO, t.i. Pasijonski večeri na Fari, kar je pobudnik te dejavnosti, A. Pavel Florjančič, poimenoval vzdrževanje pasijonske kondicije v letih, ko se ne uprizarja Škofjeloški pasijon. Prizorišče je bilo kasneje razširjeno še na Jurjevo dvorano, od leta 2012 pa se pasijonski večeri kot glasbeno-scenski recitali odvijajo v odprtih in neogrevanih prostorih nekdanje starološke dekanije.

Od njegovega prihoda v občino Škofja Loka sta Župnija Stara Loka in Župnijski zavod sv. Jurija Stara Loka, ki ga je leta 2003 ustanovil dr. Snaj, pod njegovim vodstvom izdala večje število publikacij, ki pričujejo o bogastvu naše kulturne dediščine in so pomnik utripa kraja danes. Med njimi najdemo obsežno kroniko in zbornik, vodiče in druge priložnostne knjižice: »DOM NA FARI« (2002), »VRTEC SONČNI ŽAREK« (2003), »Kronika župnije sv. Jurija Stara Loka VEČ KOT TISOČ LET« (2005), »STAROLOŠKA ŽUPNIJSKA KNJIŽNICA« (2005), »UMORJENI ŠKOF« (2007), »VSE TO JE GIBANJE« (2008), »PRELAT ANDREJ KALAN« (2008), »STAROLOŠKI ROMAR – vodič po staroloških cerkvah« (2010), »DVE NEVESTI« (2013), »OBNOVITVENA DELA V CRNGROBU 2013–2014« (2014), »KAMEN, KI SO GA ZIDARJI ZAVRGLI, JE POSTAL VOGELNI KAMEN« (2015), »Zbornik Župnije sv. Jurija Stara Loka A GLEJ, NA TEM POLJU JE OBRODIL STOTEREN SAD« (2015). Je odličen pastoralist, odlikuje ga izjemen čut za pravičnost, iskreno si prizadeva za graditev skupnosti, spoštuje dostojanstvo vsakega človeka in je vedno odprt za sodelovanje. Ni le zvest, pogumen, resnicoljuben in goreč duhovnik, temveč je tudi srčen borec za pravičnost, velik domoljub in pogumen zagovornik pravice do življenja od spočetja do smrti. Prizadeva si za dobre odnose s sosednjim Centrom slepih, slabovidnih in starejših in s sodelavci župnijske Karitas skrbi za duhovno oskrbo oskrbovancev doma. O njegovi osebnosti drži veliko povedo njegove besede: »V Stari Loki pa ne vlagamo le v zidovje, čeprav so pomembni tudi takšni pogoji za delo in druženje župljanov, pač pa predvsem v ljudi.« (Gorenjski glas, 21. 6. 2007)

Odprt je za sodelovanje z mnogimi lokalnimi ustanovami. Na pobudo Gimnazije Škofja Loka in Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka je odprl vrata farne cerkve, da lahko že vrsto let v njej pripravljajo tradicionalne božično-novoletne koncerte. Prizadeva si za dobre odnose in sodelovanje z OŠ Ivana Groharja. V župnijski cerkvi že od leta 2003 poteka pouk orgel učencev Glasbene šole Škofja Loka pod mentorstvom prof. Klemena Karlina. V Jurjevi dvorani ima že vrsto let redne pevske vaje Škofjeloški okteti, ki deluje pod okriljem Prosvetnega društva Sotočje. Ponudil je prostore Doma in Fari in Jurjeve dvorane za pripravo dogodkov s Knjižnico Ivana Tavčarja. V kletnih prostorih Vrtca Sončni žarek je del prostorov namenil Starološki župnijski knjižnici, v katero so povabljeni vsi ljubitelji knjige. Del fonda ima že arhivsko vrednost, za novejšo literaturo pa poskrbijo tako župnik kot tudi številni ljudje s podarjenimi knjigami. Dr. Snaj je eden od ustanoviteljev Kulturno-zgodovinskega društva LONKA Stara Loka. Večkrat je že prijazno odprl cerkvena vrata in vrata Doma na Fari obiskovalcem iz Freisinga, ki so bili gostje Občine Škofja Loka ob občinskem prazniku, ob tem pa so radi obiskali tudi Staro Loko, kjer se je davnega leta 973 začela skupna zgodovina Loke s Freisingom. Vsako leto se prijazno odzove na povabilo gostilne Pr'Starman, da na

Martinovo blagoslovi novo vino, ob godu sv. Štefana pa na pobudo Konjeniškega kluba Škofja Loka na parkirišču pod cerkvijo poskrbi za blagoslov konj in konjenikov.

Od leta 2001, ko sta Odbor za istraživanje i obilježavanje žrtava porača Zveze hrvaških društev Slovenije in slovensko Društvo za ureditev zamolčanih grobov v Crngrobu postavila križe poveljnih pomorov v Balantovem smrečju, na pobudo organizatorjev vsakoletne spominske slovesnosti na zadnjo nedeljo v maju mašuje za žrtve poveljnih poveljev. Prav tako se vsako leto vse od prihoda v Staro Loko rad odzove povabilu organizatorja vsakoletne komemoracije pred spomenikom petdesetim talcem za Kamnitnikom, da opravi molitev za žrtve. Vse odkar ob dnevu spomina na mrtve na pokopališču Lipica pripravljajo žalne slovesnosti v spomin žrtvam poveljnih poveljev na Škofjeloškem, se rad odzove povabilu organizatorja, da vodi molitve za rajne.

Njegovo delovanje sega tudi izven meja domačega kraja. Je priznan strokovnjak s področja cerkvenega in civilnega prava in vse od zaključka doktorskega študija v Rimu leta 1986 sodelavec na Metropolitanskem cerkvenem sodišču v Ljubljani kot branilec vezi (defensor vinculi). Deset let je tudi predaval cerkveno pravo na Teološki fakulteti in pri Teološko-pastoralnem tečaju v Ljubljani. Je član Pravnega sveta, bil pa je tudi član Komisije za pravičnost in mir. V decembru 2002 ga je papež Janez Pavel II. imenoval za monsignorja (častni naziv). V obdobju 2007–2012 je bil en mandat dekan škofjeloške dekanije. Leta 2004 se je po pooblastilu začasnega upravitelja nadškofije msgr. Andreja Glavana udeležil Mednarodnega evharističnega kongresa v Mehiki kot zastopnik Slovenske škofovske konference. Bil je glavni pobudnik in generalni tajnik Slovenskega evharističnega kongresa SEK 2010, je tudi glavni pobudnik in koordinator obiska kipa fatimske Marije Romarice v Sloveniji od maja do oktobra 2016.